Palgatöö taandub, platvormitöö tungib peale: see on saanud Eesti inimeste jaoks oluliseks lisasissetuleku allikaks

7 aastat tagasi - 11.07.2019 Autor: AM

Palgatöö on küll levinud, kuid aina enam levib ka töö erinevatel digiplatvormidel, kus saab ise valida, kui palju ja millal sissetulekut teenid. Üha rohkem inimesi saab oma sissetuleku erinevatest juhusliku iseloomuga tööotstest, selgub üle-Euroopalisest platvormitöö uuringust. Eestis teeb platvormitööd iganädalaselt 8% tööealisest elanikkonnast, mida on rohkem kui Saksamaal ja Rootsis, kuid vähem kui Itaalias ja Hollandis.

Digiplatvormide levik on soodustanud uute töövormide tekkimist ning kuigi Eestis on peamiselt levinud traditsiooniline töövorm ehk täistööajaga töölepinguline töökoht ühe tööandja juures, kasvab jõudsalt ka platvormitöö osakaal.

“Platvormitöö all mõistame tööd, mida hallatakse digiplatvormil ja mida tehakse virtuaalselt või füüsilises keskkonnas. Tööd vahendavad platvormid on Eestis kiirelt levinud - Eestis on oma kindla koha leidnud sõidujagajad ja kullerteenused, kuid platvormitöö levib ka näiteks tõlke- ja kujundusteenuste, lapsehoiu ja majapidamistööde vahendamisel,” sõnas Arenguseire Keskuse ekspert ja tööturu tuleviku uurimissuuna projektijuht Johanna Vallistu.

Eesti inimeste jaoks ei ole platvormitöö enamjaolt nende põhitöö ning Eestis teeb platvormitööd vähemalt kord nädalas 8% vastanutest. Kokku on platvormitööd kunagi teinud 20% tööealisest elanikkonnast. Kõige tuntumad platvormid Eestis on Bolt, Uber, Wolt ja GoWorkaBit.

Ainus sissetulekuallikas on platvormitöö 4%-le Eesti platvormitöö tegijatele, 24% teenivad sel viisil poole oma sissetulekust või enam ning 76% platvormitöötajatest teenib platvormi vahendusel vähem kui poole oma sissetulekust.

Rahvusvahelisest uuringust selgub, et platvormitöö on sagedasem Kesk- ja Ida-Euroopa riikides ning Lõuna-Euroopas. Eesti on platvormitöö leviku poolest 13 küsitletud riigi seas viiendal kohal. “Platvormitöö levik tähendab, et töötajate sotsiaalkaitse võib olla ebaühtlane ning inimesed võtavad üha sagedamini ise riski oma tööaja, sissetulekute ja töötingimuste eest. Tihtipeale tähendab see ka

inimeste töötundide arvu olulist suurenemist,” tõi Vallistu välja.

Kinnitust ei ole leidnud eeldus, et platvormitööst saab oluline traditsioonilise tööelu asendus. Ligi pool ehk 49% Eesti platvormitöötajatest ütles, et neil on olemas täiskoormusega põhitöökoht ning 7% on osaajaga tööl, 9% Eesti platvormitöötajatest tegutseb iseendale tööandjana, 3% on pensioniealised ja 15% üliõpilased.

“Pigem tuuakse välja, et platvormitöö on lisasissetulekuallikas põhitöö kõrvalt või lihtsalt hobitegevus. Samas näitavad uuringu tulemused, et teatud grupp inimesi töötab väga pikki tunde, et oma rahalisi vajadusi katta. Sellel on negatiivsed tagajärjed nende töö- ja pereelu tasakaalule ning tekivad ka märkimisväärsed tööohutusriskid,” kommenteeris Vallistu.

Eestis on igas vanusegrupis platvormitöötajaid, kuid neid on rohkem nooremates vanusgruppides. 39% platvormitöötajatest on vanuses 18-24 ja 38% vanuses 25-34. Vaid 5% iganädalastest platvormitöötajatest on vanuses 45-54 ja 6% vanuses 55-65.

Platvormitöö küsitlusuuringu viisid 2018. aasta lõpus Arenguseire Keskusega koostöös läbi FEPS, Hertdfordshire’i ülikool, Uni Europa ja Ipsos Mori. Küsitlus on osa üle-Euroopalisest võrdlusest, selle raames uuriti platvormitöö levikut ja olemust Eestis, Hollandis, Saksamaal, Rootsis, Šveitsis, Itaalias, Soomes, Hispaanias, Sloveenias, Tšehhis, Prantsusmaal ja Suurbritannias. Esindusliku valimiga uuringus osales Eestist 2000 inimest vanuses 18-65.

Eesti küsitluse tulemused on leitavad uuringu ingliskeelsest aruandest ja eestikeelsest kokkuvõttest, mis on avaldatud Arenguseire Keskuse kodulehel.

- Uudised
- Lahendused

Pilt

Uber
Eats
Uber
Eats